

2. Голомша Н.Є., Файчук О.М. Конкурентоспроможність українських олійних культур та продуктів їх переробки на світовому аграрному ринку // Інноваційна економіка. - № 9, 2008. – С. 68-73.

3. Органік в Україні. Режим доступу: <http://organic.com.ua/uk/homepage/2010-01-26-13-42-29>.

4. Галяс А., Капштин М., Бакун Ю. Органічне агровиробництво: нові ринкові можливості та виклики для виробників зерна в Україні // проект «Якість зерна та система кредитування сільського господарства в Україні_фаза П». – Київ, 2008. – 71 с.

5. В. Вовк. Сертифікація органічного сільського господарства в Україні: сучасний стан, перспективи. Стратегія на майбутнє // Органічні продукти харчування. Сучасні тенденції виробництва і маркетингу. – Львів. - 2004. – С. 3-7.

6. Проект Закону України «Про органічне виробництво». Режим доступу: <http://www.minagro.gov.ua/page/?4463>.

АНАЛІЗ ВИРОБНИЦТВА ЦУКРОВИХ БУРЯКІВ

ГОРВАТ В.Ю., СТУДЕНТ,

МІГАЧОВА Ю.В., СТУДЕНТ,*

***ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА***

Цукрові буряки – досить затратна культура, яка потребує значних вкладень як праці, так і коштів. При цьому в попередні роки її виробництво приносило лише збитки сільськогосподарським підприємствам, що змусило аграріїв віддати перевагу більш рентабельним культурам, наприклад, соняшнику. Залишившись без сировини у цукроварів було два варіанти: або порізати завод на металобрухт, або почати вирощувати буряки власноруч. От вийшло так, що найбільш успішні змогли не лише зберегти власне виробництво, а й суттєво розширити свої потужності.»

За результатами 2009 року найбільші аграрні компанії виробили близько 5 млн. т цукрових буряків, що становить 50 % загального виробництва даної культури в Україні, і майже 60 % виробленого сільськогосподарськими підприємствами. При цьому 3 найбільші компанії змогли виростити 26,5 % зібраного в Україні врожаю цукрових буряків. Варто також зауважити, що врожайність в

* Науковий керівник – Зайка С.О., ст.. викладач

середньому по підприємствах агрохолдингів була вища на 10,5 % або 32 ц/га, аніж у решті сільськогосподарських підприємств [1, с.].

Як відомо, в цьому році посіви «солодкого кореня» в Україні зросли на 50 %, при цьому досить значну частину природу забезпечило прискорення розширення посівних площ агрохолдингів, які спеціалізуються у виробництві цукру.

Одним із найважливіших основних засобів, спрямованих на підвищення урожайності цукрового буряка є покращення якісного стану земельних угідь. Цією особливістю є постійні якісні і структурні зміни. Якісні зміни зумовлені використанням нових сортів гібридів (табл.1) насіння і посівного матеріалу, в свою чергу ж структурні зміни зумовлені продажем земельних ділянок або купівлею їх чи взяттям в оренду у населення [2, с.].

Таблиця 1

Формування сортових ресурсів цукрового буряку, питома вага вітчизняної й зарубіжної селекції в Реєстрі

Рік	Сорти				
	Всього	Української селекції		Іноземної селекції	
		шт.	%	шт.	%
2007	94	37	39	57	61
2008	110	39	35	71	65
2009	116	37	32	79	68
2010	129	37	29	92	71

В цьому році сільськогосподарські виробники зібрали 10,3 млн. т цукрових буряків з посівної площі розміром 342,2 т/га. При цьому середня врожайність склала 31,8 т/га, що в порівнянні з минулим роком менше на 373 ц /га. Хоча врожай і виявився гірше торішнього, однак перевищив прогнозні показники. Ці зміни стали основною причиною дефіциту цукру на внутрішньому ринку в цьому сезоні, який оцінили на рівні 400–600 тис. т. [3]

Нинішні запаси цукру становлять близько 900 тисяч тон. Його за щомісячного споживання в межах 150 тисяч тон вистачить, принаймні, на півроку. До того ж, за даними Міністерства економіки, на початок березня було видано ліцензії на ввезення цукру – сирцю в рамках тарифної квоти Світової організації торгівлі на 233 тисячі тон. Якщо весь цей обсяг надійде в Україну, буде перероблено і реалізовано на внутрішньому ринку, дефіцит солодкого піску не загрожує.

Проте ситуація в Україні все ще залишається неоднозначною. За заявами Міністерства аграрної політики, для зменшення дефіциту цукру планувалося цього року збільшити посівні площі буряку з торішніх 320 тисяч гектарів до 450 тисяч і зібрати 16–17 мільйонів тон коренеплодів замість 10 мільйонів – у 2009 році. Проте ці заходи здійснити просто неможливо, так як в Україні вже не існує державних сільськогосподарських підприємств. Що стосується приватного капіталу, то хоч й істотне подорожчання і буряку, і самого цукру є діючим мотиватором зростання посівних площ, але в багатьох аграріїв на це просто немає коштів.

На жаль, цукровий ринок є самим нестійким ринком серед всіх продуктових ринків, і спади на ньому чергуються із підйомами. І цю обставину потрібно враховувати. Зараз світовий ринок цукру знаходиться у фазі зростання оптово-відпускних цін на цукор, що сприятиме росту ефективності функціонування бурякоцукрового підкомплексу України. Однак, без суттєвого удосконалення ринкових механізмів успіху може і не бути.

Отже, в Україні трудомісткість виробництва основної продукції досить висока, порівняно з іншими країнами. Для зменшення цих витрат необхідно впроваджувати енергозберігаючі технології виробництва та технічну переоснащеність складів для зберігання готової продукції на основі використання сучасної техніки. Економія, що обумовлена впровадженням нової техніки в рослинництво, як і в інші галузі сільського господарства, проявляється в скороченні затрат живої і уречевленої праці і здешевлення вартості продукції [4, с. 19].

Також Україна повинна призупинити хаотичний неоподаткований імпорт цукру і цукросировини, сірі схеми реалізації, включити в дію дієвий економічний механізм регулювання ринку цукру, тоді вона зможе стабілізувати посівну площу цукрових буряків на рівні 380-400 тис. га, щорічно виробляти по 2,2-2,5 млн. т цукру і бути з високими показниками ефективності.

Література.

1. Інформаційний щомісячник «Пропозиція» №8 – 2010р. – с.8.
2. Інформаційний щомісячник «Пропозиція» №9 – 2010р. – с.9.
3. Вісник ХНТУСГ №5 – 2010р. – с.67 – 69.
4. Гнадій М.В. Методичні рекомендації по зниженню собівартості продукції рослинництва М.В. Гнадій // – Урядовий кур'єр. – 2006. - № 132. – С. 18-20.